

DECIZIE

01 februarie 2017

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii Supreme de Justiţie

în componenţă:

Preşedintele şedinţei

Judecători

Ala Cobăneanu

Ion Druţă, Iuliana Oprea

judecînd recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Pextim Trans”, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Societăţii cu Răspundere Limitată „Criscargo” împotriva Societăţii cu Răspundere Limitată „Pextim Trans” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curţii de Apel Chişinău din 11 octombrie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel,

CONSTATĂ:

La data de 23 februarie 2016, SRL „Criscargo” a depus cerere de chemare în judecată către SRL „Pextim Trans”, solicitînd încasarea de la SRL „Pextim Trans” a datoriei de 144000 lei şi cheltuielile de judecată.

Prin dispozitivul hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chişinău din 27 aprilie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Criscargo” a fost admisă integral.

La 25 mai 2016, în termen legal, SRL „Pextim Trans” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanţe, solicitînd admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chişinău din 27 aprilie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acţiunii. Totodată, a mai solicitat scutirea de la achitarea taxei de stat.

Prin încheierea Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău din data de 04 iulie 2016, cererea SRL „Pextim Trans” privind scutirea de la plata taxei de stat, a fost respinsă. De asemenea, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de SRL „Pextim Trans”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Criscargo” către SRL „Pextim Trans” cu privire la încasarea datoriei, i s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat şi a dovezii de plată a taxei de stat (în mărime de 3240,00 lei), stabilindu-i un termen pînă la data de 26 septembrie 2016 şi i s-a mai explicat că în caz dacă nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat şi apelul motivat în termen, cererea de apel nu va fi considerată depusă şi împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 11 octombrie 2016, a fost restituită cererea de apel apelantului SRL „Pextim Trans”, pentru neîndeplinirea indicaţiilor instanţei de apel, cu remiterea cererii de apel şi a înscrisurilor anexate.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, menționînd că apelantul, fără motive întemeiate, în termenul stabilit de instanță, nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 04.07.2016.

Considerînd ilegală încheierea în cauză, la 09.11.2016, SRL „Pextim Trans” a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016 cu restituirea pricinii spre rejudecare la etapa depunerii cererii de apel.

În motivarea recursului recurentul a invocat ilegalitatea încheierii contestate, menționînd că, nu a prezentat apelul motivat și nu a achitat taxa de stat, deoarece nu a făcut cunoștință cu încheierea din 04.07.2016 prin care nu s-a dat curs cererii sale de apel și i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor, recepționînd-o abia la data de 28.09.2016.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de restituire a cererii de apel – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că, apelantul la depunerea apelului împotriva hotărîrii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 27 aprilie 2016, nu a prezentat apelul motivat și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat, solicitînd totodată și scutirea de la achitarea taxei de stat, iar instanța de apel prin încheierea din 04.07.2016, a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat, nu a dat curs cererii de apel, apelantului fiindu-i acordat un termen pînă la data de 26.09.2016 pentru lichidarea neajunsurilor apelului și indirect termen suplimentar pînă la 11.10.2016 cînd a fost fixată examinarea chestiunii cu privire la acceptarea examinării cererii de apel declarate de SRL „Pextim Trans”.

La adoptarea încheierii recurate instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) CPC, adică a restituit cererea de apel, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC.

Astfel, Colegiul constată legalitatea încheierii recurate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în speță nu a prezentat apelul motivat și dovada achitării taxei de stat.

Potrivit art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Constată Colegiul că, încheierea din 04.07.2016, a fost remisă în adresa apelantului la 26.07.2016 (f.d. 32), fiind recepționată la data de 27.09.2016, conform afirmațiilor din recurs.

Prin urmare, dreptul apelantului SRL „Pextim Trans” de a prezenta apelul motivat și dovada achitării taxei de stat, s-a prelungit și a expirat la data de 11.10.2016, când a fost fixată examinarea chestiunii cu privire la acceptarea examinării cererii de apel declarate de SRL „Pextim Trans”, termen cunoscut de apelant, dovadă în acest sens servind cererea de amânare a ședinței de judecată din data de 11 octombrie 2016 depusă de SRL „Pextim Trans” (f.d.35-36).

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) CPC, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură poate fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În acest sens, instanța de apel corect a conchis că, apelantul este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

Colegiul consideră lipsită de consistență afirmația recurentului cum că, el nu a cunoscut despre încheierea din 04.07.2016 prin care nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

În acest sens, Colegiul constată că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 04.07.2016, prin care nu i s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată pentru cunoștință și executare apelantului SRL „Pextim Trans” la data de 26.07.2016 fiind recepționată de recurent la data de 27.09.2016, conform afirmațiilor din recurs. Termenul stabilit pînă la data 26.09.2016 pentru înlăturarea neajunsurilor apelului, indirect a fost prelungit pînă la 11.10.2016, ziua când a fost fixată examinarea chestiunii cu privire la acceptarea examinării cererii de apel declarate de SRL „Pextim Trans”, astfel, apelantul din data de 27.09.2016 pînă la 11.10.2016 a dispus de timp suficient pentru prezentarea apelului argumentat și dovada achitării taxei de stat (în mărime de 3240,00 lei) sau realizarea unor alte acte procedurale în vederea clarificării situației ce ține de necesitatea executării încheierii Curții de Apel Chișinău din 04.07.2016.

În aceeași ordine de idei, Colegiul specifică că instanța de apel nu a îngădit dreptul apelantului SRL „Pextim Trans” de acces liber la justiție și a întreprins toate măsurile posibile în vederea aducerii la cunoștință apelantului SRL „Pextim Trans” a încheierii Curții de Apel Chișinău din 04.07.2016, citînd apelantul la adresa indicată în cererea de apel și expediind încheierile instanței la aceeași adresă.

Sub aceste aspecte Colegiul notează că, CtEDO în jurisprudența sa, promovează cu conștientă cu titlu de principiu, obligația părților de a se interesa de soarta

procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Ham versus Germany*, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Subsidiar, Colegiul apreciază că apelantul era obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunii lui, având în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

În acest context, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel, or apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile de a înlătura neajunsurile la cererea de apel, respectiv, acțiunile apelantului reprezintă o încălcare a prevederilor legale imperative.

Aceste norme juridice poartă un caracter imperativ, fapt ce impune instanța de apel la obligația de restituire a cererii de apel în cazul în care apelantul, în interiorul termenului fixat, nu a prezentat dovada că a înlăturat neajunsurile.

Remarcă Colegiul că, potrivit art. 61 CPC, (1) părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, este cert stabilit că, în interiorul termenului fixat, apelantul nu a înlăturat neajunsurile apelului și nu a prezentat în cancelaria Curții de Apel Chișinău actele impuse de lege.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților de a se conforma dispozițiilor instanței de apel, sub sancțiunea restituirii apelului.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

A respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Pextim Trans”.

A menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Criscargo” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Pextim Trans” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

Judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea